

Pavla Bartásková

Užívání výpůjček v současné norštině a nizozemštině

Diplomová práce, 2011, posudek

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav germánských studií

Vedoucí práce: PhDr. Petra Štajnerová, Ph.D.

Pavla Bartásková, studentka norštiny a nizozemštiny, ve své práci skloubila oba studované obory, shodou okolností dva germánské jazyky. Právě příbuznost a do určité míry i podobný vývoj zkoumaných jazyků vede k hypotéze, že by mohly mít i podobnou schopnost přijímat a přizpůsobovat slova a fráze z cizích jazyků.

Autorka relativně zevrubně popisuje několik oblastí týkajících se tématu práce. Nejprve se věnuje problematice jazykového kontaktu, kdy definuje termíny používané v práci a zabývá se důvody, způsoby a efekty přejímání cizích slov. Dále popisuje proces přejímání v norštině a nizozemštině z diachronního hlediska, který potvrzuje hypotézu o podobném vývoji obou jazyků. Pak se již autorka věnuje současnému stavu, tedy výpůjčkám z angličtiny. Tento popis zahrnuje mj. motivaci, postoje uživatelů a jazykových institucí, různé druhy integrace výpůjček. Kapitola je uzavřena srovnáním integrace anglických slov do obou jazyků. Autorka využívá výsledků dosavadních výzkumů, na které naváže v praktické části.

Po tomto rozsáhlém teoretickém úvodu následuje analytická část práce. Autorka nejprve popisuje zkoumaný materiál. Protože zvolila články z novin, zmiňuje nejprve stručně specifika žurnalistického stylu relevantní pro zkoumanou oblast a představuje deníky, z nichž čerpala, zejména jejich tradici a jazykovou politiku. Zde pro lepší ilustraci také prezentuje výsledek svého dotazníkového průzkumu týkajícího se jazykové politiky vybraných novin a tiskových agentur v oblasti výpůjček z angličtiny. Po tomto představení autorka pokračuje samotnou analýzou, ve které uvádí a rozebírá počty a typy výpůjček a jejich integraci (také v souvislosti s délkou jejich výskytu v jazyce). Na konci této kapitoly autorka na vybraných příkladech ukazuje, jak s příklady pracovala. V závěru práce pak hodnotí výsledky analýzy.

Autorka práci pojala velice zodpovědně a komplexně. Teoretický úvod a historický pohled vhodně otevírají téma. Pro ilustraci přístupu redakcí k přejímkám

použila autorka vlastní, velice dobře sestavený dotazník (viz příloha 1). Studentka dobře zvolila i analyzované texty tak, aby tvořily relativně širokou paletu a současně se nezaměřovaly pouze na určitou oblast, což je v práci porovnávací chování dvou jazyků vhodné. Pro větší objektivitu a přesnost práce by však bylo namístě zvolit korpusy stejně velké – z tabulky na straně 89 vyplývá, že norský korpus obsahoval 84 631 slov, zatímco nizozemský korpus pouze 53 554, představoval tedy 2/3 norského korpusu. Z počtu zkoumaných článků uvedených v příloze je však zřejmé, že se autorka maximálně snažila o vyrovnanost korpusů.

Autorka vždy usiluje o přesnost a přehlednost. V tomto ohledu můžeme vytknout pouze řazení příkladů v tabulce na straně 97. Pro větší transparentnost by bylo vhodnější řazení chronologické (např. podle norštiny), nikoliv abecední. Otazník zde visí i nad výběrem příkladů, nicméně pro celkovou práci má tato podkapitola pouze ilustrační charakter.

Práce je velice komplexní, přesná a přehledná a s radostí ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

PhDr. Petra Štajnerová, Ph.D.

FF UK, ÚGS, oddělení skandinavistiky

V Praze 25. 5. 2011